

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 1. veljače 2012.

[\[Video\]](#)

Isusova molitva u Getsemanskom vrtu

Draga braćo i sestre, danas želim govoriti o Isusovoj molitvi u Getsemaniju, u Maslinskom vrtu. Prizor te molitve opisan u Evanđelju je osobito značajan. Isus odlazi u Maslinski vrt, nakon Posljednje večere, dok zajedno moli sa svojim učenicima. Evanđelista Marko opisuje: "Otpjevavši hvalospjeve, zaputiše se prema Maslinskoj gori" (14, 26). Aludira se vjerojatno na neke hallèl psalme kojima se zahvaljuje Bogu za oslobođenje naroda iz ropstva i traži se njegova pomoć za nevolje i uvijek nove sadašnje prijetnje. Uspinjanje na Getsemani praćen je Isusovim izrazima koji daju osjetiti njegovu predstojeću smrt i najavljuju skorašnje raspršivanje učenika. Stigavši na prostor Maslinske gore, Isus se također te noći priprema na osobnu molitvu. Ali ovaj put se događa nešto novo: kao da ne želi ostati sam. Mnogo se put Isus povlačio od mnoštva i od samih učenika na osamu, zadržavajući se na "samotnim mjestima" (usp. Mk 1, 35) ili uspinjući se na "goru" (usp. Mk 6, 46). U Getsemaniju, međutim, on poziva Petra, Jakova i Ivana da mu budu bliže. To su isti oni učenici koje je pozvao da budu s njim na gori preobraženja (usp. Mk 9, 2-13). Ta blizina te trojice tijekom molitve u Getsemaniju je značajna. I u toj će se noći Isus moliti Ocu "sam", jer je njegov odnos s njim potpuno jedinstven i jedincat: to je odnos Sina Jedinorođenca. Reklo bi se, štoviše, da se poglavito u toj noći nitko ne može doista približiti Sinu, koji se prikazuje Ocu u svojem apsolutno jedinstvenom identitetu. Ipak, Isus, premda do mjesta na kojem će stati da se pomoli dolazi "sam", želi da mu trojica učenika bar budu blizu, da budu u jednom tješnjem odnosu s njim. Riječ je o prostornoj blizini, traženju solidarnosti u trenutku u kojem osjeća da mu se bliži smrt, ali je to nadasve blizina u molitvi, koja, na neki način, izražava skladno zajedništvo s njim, u času u kojem se priprema izvršiti do kraja volju Očevu, a to je ujedno poziv svakom

učeniku da ga slijedi na križnom putu. Evanđelist Marko opisuje: "I povede sa sobom Petra, Jakova i Ivana. Spopade ga užas i tjeskoba pa im reče: 'Duša mi je nasmrt žalosna! Ostanite ovdje i bdijte!'" (14, 33-34).

U riječima koje upućuje trojici, Isus se, još jednom, izražava jezikom psalama: "Duša mi je žalosna" izraz je naime preuzet iz Psalma 43 (usp. Ps 43, 5). Čvrsta odlučnost "sve do smrti", nadalje, podsjeća na situaciju koju su doživjeli mnogi poslani od Boga u Starom zavjetu i izražena je u njihovoj molitvi. Nerijetko je, naime, slijediti poslanje koje im je povjereno značilo naići na neprijateljstvo, odbacivanje, progon. Mojsije osjeća na dramatičan način kušnju koju podnosi dok vodi narod u pustinju, i govori Bogu: "Ja sam ne mogu nositi sav ovaj narod. Preteško je to za me. Ako ćeš ovako sa mnom postupati, radije me ubij, ako sam stekao milost u tvojim očima, da više ne gledam svoga jada" (Br 11, 14-15). I za proroka Iliju nije lako vršiti službu Bogu i njegovu narodu. U Prvoj knjizi o kraljevima se kaže: "A sam ode dan hoda u pustinju; sjede ondje pod smreku, zaželje umrijeti i reče: 'Već mi je svega dosta, Jahve! Uzmi dušu moju, jer nisam bolji od otaca svojih'" (19, 4). Isusove riječi trojici učenika koje želi da mu budu blizu tijekom molitve u Getsemaniju, otkrivaju kako on osjeća strah i tjeskobu u onaj "čas", doživljava posljednju duboku samoću upravo dok se Božji naum ostvaruje. I u tom Isusovom strahu i tjeskobi sažet je sav čovjekov užas pred vlastitom smrću, sigurnost njezine neizbježnosti i percepcija težine zla koje pogađa naš život. Nakon poziva trojici učenika da ostanu i bdiju u molitvi, Isus se "sam" obraća Ocu. Evanđelist Marko pripovijeda kako on "ode malo dalje i rušeći se na zemlju molio je da ga, ako je moguće, mimoide ovaj čas" (14, 35). Isus pada licem na zemlju: to je molitveni stav koji izražava poslušnost Očevoj volji, prepuštanju njemu s punim pouzdanjem. To je gesta koja se ponavlja na početku slavlja muke, na Veliki petak, kao i u redovničkom zavjetovanju i na đakonskom, prezbiterskom i biskupskom ređenju, a kojim se, u molitvi, izražava potpuno pouzdanje u Boga, povjerenje u nj. Zatim Isus moli Oca da ga, ako je moguće, mimoide taj čas. Nije to samo čovjekov strah i tjeskoba pred smrću, već potresenost Sina Božjega koji vidi strašno mnoštvo zla koje mora uzeti na svoja pleća da ga pobijedi, da mu oduzme moć.

Dragi prijatelji, mi također moramo biti kadri u molitvi donijeti Bogu naše napore, trpljenja što ih sa sobom nose određene situacije, određeni dani, naš svakodnevni trud da ga slijedimo, da budemo kršćani kao i teret zla koje vidimo u nama i oko nas, da nam dadne nadu i da osjetimo njegovu blizinu, da nam daruje malo svjetla na putu života. Isus nastavlja svoju molitvu: "Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!" (Mk 14, 36). U tome zazivu nalazimo tri odlomka koji bacaju svjetlo na molitvu. Na početku imamo dva izraza kojim se Isus obraća Ocu: "Abba! Oče!" (Mk 14, 36a). Znamo dobro da aramejsku riječ Abba koriste djeca kada se obraćaju ocu i ona dakle izražava Isusov odnos s Bogom Ocem, odnos nježnosti, ljubavi, povjerenja, predanja. U središnjem dijelu zaziva je druga sastavnica: svijest o Očevoj svemoći – "Tebi je sve moguće!" –, koja je uvod u molbu u kojoj se, još jednom, javlja drama Isusove ljudske volje pred smrću i zlom: "Otkloni čašu ovu od mene!" No postoji i treći izraz Isusove molitve i on je odlučujući; u njemu ljudska volja potpuno prijanja uz Božju volju. Isus, naime, u zaključku snažno ističe: "Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!" (Mk 14, 36c). U jedinstvu Sina ljudske osobe ljudska volja nalazi svoje puno ostvarenje u potpunom predanju Ocu, kojeg

naziva Abba. Sveti Maksim Ispovjednik kaže kako je od trenutka stvaranja muškarca i žene, ljudska volja usmjerena prema božanskoj i upravo je u onom "da" Bogu ljudska volja potpuno slobodna i nalazi svoje ostvarenje. Nažalost, zbog grijeha, to se "da" Bogu pretvorilo u suprotnost: Adam i Eva su mislili da je "ne" Bogu vrhunac slobode, da će time biti u punini to što jesu. Isus na Maslinskoj gori ponovno vraća ljudsku volju na puno "da" Bogu; u njemu se volja ljudske naravi potpuno uklapa u smjer koji joj daje Božanska Osoba. Isus živi svoju egzistenciju u skladu sa središtem svoje Osobe: svojim bogosinovstvom. Njegova je ljudska volja uvučena u "ja" Sina, koji se potpuno predaje Ocu. Tako nam Isus poručuje da samo u uobličavanju vlastite volje božanskoj ljudsko biće prispjeva svojoj pravoj uzvišenosti, postaje "božansko"; samo izlazeći iz sebe, samo u "da" Bogu, ostvaruje se Adamova želja, želja svih nas, a ta je želja da budemo potpuno slobodni. To je ono što Isus čini u Getsemaniju: prenoseći ljudsku volju u božansku volju rađa se pravi čovjek, a mi bivamo otkupljeni. Kompendij Katekizma Katoličke Crkve na sažet način uči: "Isusova molitva tijekom njegove smrtne borbe u Getsemanskom vrtu i njegove posljednje riječi na križu objavljuju dubinu njegove sinovske molitve: Isus ispunja Očev naum ljubavi i na se uzima sve tjeskobe čovječanstva, sva pitanja i zagovore povijesti spasenja. On ih prikazuje Ocu koji ih prihvaća i iznad svakog očekivanja uslišava, uskrsnuvši ga od mrtvih" (br. 543). Doista, "ni u jednom drugom dijelu Svetog pisma ne gledamo tako duboko u Isusovo otajstvo kao u molitvi na Maslinskoj gori" (Isus iz Nazareta II, 177).

Draga braćo i sestre, svakog dana u molitvi Oče naš mi molimo Gospodina: "budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji" (Mt 6, 10). Time priznajemo, naime, da postoji neka Božja volja s nama i za nas, neka Božja volja o našem životu, koja mora svakim danom sve više postajati referentna točka naše volje i našeg bića; priznajemo, nadalje, da se u "nebu" vrši Božja volja i da "zemlja" postaje "nebo", mjesto u kojem su prisutni ljubav, dobrotu, istina, Božja ljepota, samo ukoliko se u njoj vrši Božja volja. U Isusovoj molitvi Ocu, u onoj užasnoj i predivnoj noći u Getsemaniju, "zemlja" je postala "nebo"; "zemlju" njegove ljudske volje, silno uzdrmane strahom i tjeskobom, preuzela je Božja volja, tako da se Božja volja ispunila na zemlji. To je važno i u našoj molitvi: moramo se naučiti više pouzdavati u Božju providnost, moliti Boga da nam udijeli snage da izađemo iz samih sebe da bismo mu ponovili svoj "da", da bismo mu ponovili "budi volja tvoja", da bismo uobličili svoju volju njegovoj. To je molitva koju moramo upućivati svakodnevno, jer nam nije lako pouzdati se u Božju volju, ponoviti Isusov "da", Marijin "da". Evanđeoska izvješća iz Getsemanija na bolan način pokazuju kako trojica učenika, koje je Isus izabrao da mu budu blizu, nisu bila kadra bdjeti s njim, zajedno s njim moliti, sudjelovati u njegovu prianjanju uz Oca i da ih je san svladao. Dragi prijatelji, molimo Gospodina da budemo kadri bdjeti s njim u molitvi, slijediti Božju volju svakoga dana pa i onda kada govori o križu, živjeti sve veću prisnost s Gospodinom, da donesemo u tu "zemlju" komadić Božjeg "neba". Hvala!

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana